

Muzaffer SENCER *

DÜNYA BARIŞ YILI ÜZERİNE DÜŞÜNCELER

BARIŞ ÜLKÜSÜ

1986 yılı, 24 Ekim 1985'ten başlamak üzere Birleşmiş Milletler (BM)ce dünya barış yılı ilan edilmiştir.

Bilindiği üzere barışın sağlanması ve korunması BM'in kuruluş gerekçelerinin başında yer aldığı gibi, etkinlikleri arasında en önemli yeri alan konulardır.

Gerçi barışın sağlanıp sürdürülmesini amaçlayan biricik örgüt BM değildir. BM'in kuruluşundan başlayarak barış konusunu kuruluş ve çalışmalarının odağı sayan çeşitli bölgesel ve yerel uluslararası kuruluş ve örgütlenmeler oluşturulmuştur. Gerek bu kuruluşların statü ve etkinliklerinde, gerekse gerçekleştirdikleri çeşitli andlaşma ve «konferans»ların belgelerinde bölge ve dünya barışının korunması açıkça dile getirilen başlıca amaç olmuştur. Son olarak Avrupa'da ve Dünya'da barışın sağlanıp sürdürülmesi, uluslar arasında dostça ilişkilerin geliştirilmesi ve anlaşmazlıkların barışçı yollardan çözümlenmesini karara bağlayan Helsinki Son Belgesi sözkonusu çabaların bir başka örneğidir.

Bununla birlikte, günümüzde dünya barışının sağlanmasında birincil sorumluluğu bulunan ve -kimi yetersizliklerine karşın- barışın güvencesi olan ana kuruluş -evrensel niteliğiyle- BM'dir.

BM belgelerinde dile getirildiği gibi çağımızda sürekli barış, tüm insan toplumunun ortak amaç ve ülkülerinin başında yer alır. Bu gelişmede kuşkusuz insanlığın yüzyıllardır savaştan ötürü büyük acılar çekmesi, özellikle 20. yüzyılda bu felaketten ağır yaralar almış olması önemli bir rol oynamıştır. Bu yüzyılın ilk ya-

* Dr., TODAİE Öğretim Üyesi.

rısında tarihin tanık olduğu iki Dünya Savaşı, insanlığı eşi görülmedik yıkımlara uğratarırken, tarihin birikimi olan üstün değerleri alabildiğine çığneyerek insan onur ve saygınlığını hiçe saymıştır.

Üstelik çağımızda geliştirilen yıkım gücü sınırsız silahlar, özellikle nükleer silahlarla savaş, salt savaşanların maddi ve moral varlığı için değil, tüm insanlığın geleceği için bir tehdit niteliğindedir. Savaş tehdidi ve savaşın, insan varlığını riske sokan bir teknolojinin gelişmesini özendirdiği gibi, insanlığın topluca kalkınması yolunda kullanılabilecek olan kaynakları insafsızca tükettiği bilinmektedir.

İnsan toplumunu derinden sarsmakla kalmayarak tüm varlığını tehdit eden sonuçlarıyla savaş, önlenmesi için uluslararası düzenlemeler ve yaptırımların yanısıra başka önlemlere gereksinme gösteren bir tehlikedir.

SAVAŞIN AYKIRILIĞI

Savaş, kökü insanlık tarihi kadar eski olmakla birlikte, son çözümlemede toplumun mantığına ve toplumsal bir varlık olarak insanın doğasına aykırı bir olgudur. Gerçekten insan toplumlarının varlık nedeni, bireylerinin yaşam ve geçim koşullarını hazırlayıp koruyarak toplumsal varlıklarını sürdürmelerini sağlamaktır. Başka bir deyişle, toplum, mantığı gereği, yaşamın nesnel koşullarını yaratıp güvenceye aldığı sürece yaşayabilmiştir. Bu bakımdan savaş gibi, bireylerin ve gereğinde tüm toplumun yaşamını yitireceği bir durum, toplumun kuruluş mantığına aykırı olduğu gibi, bireyin toplumsal bir varlık olarak tanımına aykırıdır.

Ancak insanlık tarihine bakıldığında, toplumların varlığını sürdürebilmek için sürekli ve olağan etkinliklerin yanısıra, kimi zaman olağandışı bir etkinlik olarak savaşa başvurabildiği görülmektedir. Tarihte rol oynayan savaş etkenleri yakından incelendiğinde, toplumların savaşa çoğunlukla yaşam ve geçim koşullarının baskısı altında ve nesnel gereksinmelerin zoruyla başvurdukları anlaşılmaktadır. Geçmiş çağlarda günümüze oranla çok daha sık gözlenen savaş, o çağların üretim güçlerinin yetersizliğinden doğan ve bu yetersizlikten ötürü yeni kaynak ve olanaklar yaratmayı amaçlayan bir toplumsal olgudur. Sonunda yenen toplum, yenilenin (üretim aracı, insan, ürün, mal, servet vb.) maddi varlığını kullanarak kendi varlığını sürdürebilmiş yada güçlendirmiştir.

Hangi yüce amaçlara bağlanmış ve hangi ideolojik kılıfa bürünmüş olursa olsun, savaş, nesnel yaşam koşullarının güdülediği bir yıkım olgusudur.

Sonuç olarak üretim sürecinin yetersizliği yada gereksinmelerinden ötürü bu sürecin olağan dışı bir uzantısı olarak beliren savaş, toplumun varlığını sürdürebilme ve geliştirme amacıyla açıklamak olanaklıdır. Başka bir deyişle, insan toplumları, üzerinde yaşadıkları doğa kesimiyle geliştirdikleri üretim güçleri gereksinmelerini karşıladıkça savaştan kaçınmış, yayılmacı eğilimler beslemek yerine kendi kaynaklarıyla yetinerek barışı bir üstün amaç olarak benimsemiştir. Bu nedenle, savaş insanlığın doğal durumu, saldırganlık ve savaşkanlığı insanın doğal eğilimi saymak, tarihsel olgulara olduğu kadar toplumbilimin bulgularına da aykırıdır.

Tarihin en zorlu savaşçıları olarak bilinen göçebe Asya toplumlarının istilalarıyla Cermen kabilelerinin antik toplumu çözüp dağıtan fetihlerinden yakın çağların sömürgeci ve yayılmacı savaşlarına kadar tüm savaş olguları, ekonomik ve toplumsal gelişme düzeyleri arasındaki derin ayrımlaşmanın ürünüdür. Bu savaşlar, ya saldırgan toplumların ağır kaynak baskıları altında kalmalarından ya da gelişme güdülerinin etkisiyle yeni kaynaklar yaratmak üzere yayılmaya zorlanmalarından doğmuştur.

Daha açık bir deyişle, yaşadıkları coğrafya kesiminde yaşam ve geçim koşullarından yoksun kaldıkları için sürekli akınlarla «uygar» toplumlara yayılan Asya toplumları ve Cermen kabilelerinin güdüsüyle, endüstri devrimini izleyen yüzyılda ekonomik ve siyasal genişlemeyle dünyanın geri kalan kesimlerini bölüşerek çatışkın bir rekabete giren ve sonunda dünyayı iki büyük paylaşım savaşına sürükleyen sömürgeci toplumların güdüsü ilkece aynı olmuştur.

İnsan toplumları üretim güçlerini geliştirerek geçim ve gelişme güdülerinin baskısından kurtuldukça daha barışçı olmuştur. Uygarlığın gelişip yayınlaşmasıyla savaş giderek sık rastlanan bir çözüm yolu olmaktan çıkmıştır.

EŞİTSİZ GELİŞME

Bu açıklamalardan anlaşılacağı gibi, bölge ve dünya barışının birinci koşulu, çağımızda toplumların gelişmişlik ve kalkınma dü-

zeyleri arasında süregelen büyük ayrımların giderilmesidir. Günümüz dünyasında gelişen üretim güçlerinden ve varılan uygarlık düzeyinden yararlanma bakımından dünya ülkeleri arasındaki ayrımlaşmanın tehlikeli boyutlara ulaştığı bilinmektedir. Üstelik gelişme yasaları kendiliğinden işlemeye bırakıldığında bu ayrımların daha da derinleştiği gözlenmektedir. Uluslararası kuruluşlar eliyle alınan kimi önlemlere karşın bugünkü dünya, bir yanda uygarlığın olanaklarını aşırı ölçülerde tüketen toplumlarla öte yanda açlık sınırının altında yaşamak zorunda kalan toplumların bir arada bulunduğu çelişkilerle dolu bir dünyadır. Barış için ciddi bir tehdit oluşturan bu çelişkilerin ortadan kaldırılmaması durumunda, dünyada kalıcı bir barış beklemek aşırı bir iyimserlik olur. Kısacası, her toplumun, ekonomik ve siyasal bağımsızlığını kazanarak insanlığın maddi refahından ve kültürel gelişiminden yeterince pay alabilmesi, dünya barışının ilk önkoşuludur.

ŞOVENİZM VE AYRIMCILIK

Çağımızda barış ülküsünün henüz yeterince gerçekleşemeyişinin nedenlerinden biri de bağınaz ulusculuk (şovenizm) ve ayrımcılıktır. Başka bir deyişle, günümüz dünyası henüz ulusal bağınazlığın yanısıra, renk, dil, din, etnik köken vb. gibi gerekçelerle insanlar arasında gözetilen ayrımlardan ötürü bir çıkar çatışmaları mozayığı görünümündedir. Ayrımcı ulusculuk ve ayrım gözetiliğinin her türü, dünya barışı için aşılması gereken engellerden biridir.

Gerçekten -azgelişmiş yada gelişmiş- ülkelerin çoğu, dar görüşlü çıkarları yada ideolojileri uğruna barış için ciddi bir tehlike oluşturabilmektedir.

Bu tehdidin bir bölümü, ulus öncesi birlik biçimlerini henüz aşarak uluslaşma sürecine yeni giren toplumlardan gelmektedir. Hemen tümü gelişme yolunda olan bu ülkeler, kalkınma yarışında geç kalmış olmanın da etkisiyle, ilişkilerini salt kendi çıkarları açısından düzenleyerek ve başka uluslara karşı düşmanca duygular besleyerek uluslararası toplumun değer ve davranış normlarını gözardı edebilmektedir. Dünyayı aşırı uluscu bir gözle algılayan bu toplumlar, kısa dönemli çıkarları ve rejimleri adına sık sık bölgesel ve yerel çatışmalar çıkarmakla kalmayarak, uluslararası ilişkilerin tehlikeli biçimde gerginleşmesine yol açabilmektedir. Ulus-

ların kendilerini dünya toplumunun bir üyesi olarak kavramaları şöyle dursun, başka ulusların varlık ve çıkarlarını kendi ulusal varlıklarına karşıt saymaları, kuşkusuz çağımızda henüz etkinliğini sürdüren bağınaz ulusculuktan kaynaklanan bir durumdur.

Öte yandan, barışa aynı ölçüde tehdit oluşturan bir başka olgu da gelişmiş ülkelerin örtük ulusculuğudur. Bu ülkelerden kimilerinin, ulusal çıkarlarını insanlığın çıkarları üstünde görerek yada gelişmişliğin verdiği özgüvenle üstünlük sanılarına kapılarak dünyanın ekonomik ve siyasal gidişini kendi değerleri ve amaçları doğrultusunda yönlendirme çabasında olduğu gözlenmektedir. Bu yaklaşımla, kendisine bağımlı ülkelere -egemenliklerini hiçe sayarak- kendi amaçlarını benimsetebilmekte ve aynı amaçları paylaşmayan ülke ve bloklara karşı düşmanca tutumları körükleyerek yumuşama ve barış çabalarını boşa çıkarabilmektedir.

Bu ülkeler, bir anlamda insanlığın ortak kazanımı olan üretim güçleri ve kaynaklarını kiskançca kendilerine ayırmakla kalmayarak, başta silah ticareti olmak üzere kendi ekonomik çıkarları için soğuk savaşı canlı tutarak dünyayı sürekli bir savaş tehdidi altında bulundurabilmektedir. Bu arada, çeşitli nedenlerle çatışan ve sınırlı kaynaklarını bu uğurda yitiren küçük ülkeleri, el altından kışkırtıp destekleyerek bunalımların uzayıp gitmesine yol açabilmektedir. Böylelikle kalkınma çabasında olan ülkeler, gelişmiş ülkelerden kaynak sağlamak şöyle dursun, bu ülkelerin uluslararası çıkarlarının bedelini ödeyebilmektedir.

Bu nedenle, ulusculuğun dar çerçevesinin aşırılarak ortak çıkar ve amaçlarıyla bir dünya toplumunun temeli atılmadıkça kalıcı bir barıştan söz etmek çok zordur.

Öte yandan, çeşitli etnik gruplarla dil, din ve kültür gruplarından oluşan toplumların çoğunda, bu çeşitlenme bir ayrımcılık nedeni olabilmekte ve azınlıktaki grupların baskı ve egemenlik altına alınarak ezilmesi yada eritilmesiyle sonuçlanabilmektedir. Zengin ve verimli bir kültürel çeşitlenmenin kaynağı olabilecek bu ayrımların, bir baskı ve özümleme konusu olması, bu ülkelerin iç barışını olduğu gibi, uluslararası ilişkileri de olumsuz yönde etkilemektedir.

Bağınaz ulusculuk ve ayrımcılık, doğrudan bir barış tehdidi olarak rol oynadığı gibi, dolaylı olarak barışın öznel koşullarını oluşturmaktan alıkoyan bir etkidir.

Ayrımcı bir toplumsal ortam, toplum üyelerinin başka toplumlara ve gruplara karşı düşmanca duygular beslemesine ve saldırgan bir kimlik kazanmasına elverişli bir ortamdır. Giderek kültürel değer yargularına sinen bu olumsuz duyguların yeni kuşaklarda daha güçlü bir biçim alarak, barışın önkoşullarından biri olan dostça ve kardeşçe ilişkilerin yeşermesine izin vermeyeceği açıktır. Bu nedenle, ayırım gözetici toplum ideolojilerinin dünya barışını toplumsal - psikolojik temellerinden yoksun bıraktığı söylenebilir.

Öte yandan düşmanla çevrelenmiş bir toplumda benimsenen savaştan bir ideolojinin askeri amaçları ön plana çıkararak sivil örgütlenme ve değerler için de bir tehdit oluşturacağı anımsanmalıdır. Toplumun askeri amaçlar odağında örgütlenmesiyle, sivil kurumların ve barışçı ideolojilerin giderek saygınlığını yitireceği şüphesizdir. Sivil toplum ideolojisinden uzaklaşan toplumların doğrudan askeri rejimlerle yönetildiği ve bu rejimlerde barışçı ülkelerin etkinliğini ve değerini daha da yitirdiği sık sık gözlenmiştir.

Bu nedenle barış ülküsünün yaygınlaşabilmesinin sivil toplum koşullarının oluşmasına bağlı olduğu söylenebilir. Barış ülküsünün toplumda egemen olması yolunda tüm eğitim kurum ve organlarına düşen görevler vardır. Yeni kuşakları, öteki toplum ve gruplara karşı düşmanca duygulardan arındırarak dostluk ve kardeşlik ideolojisiyle donatmanın ve çeşitli toplumların ve grupların insanlık ailesinin saygın ve eşdeğerli üyeleri olduğu anlayışıyla yetiştirmenin önemi büyüktür. Savaştan, saldırgan ve buyurgan bir kimlikle eğitilen gençler salt başka toplumlar ve gruplar için değil, kendi toplumları için de bir tehdittir. Bu tehdit, dışa karşı saldırgan bir tutumda yansımaları bulurken, içte, demokrasiye saygılı olmayan ve hak ve özgürlükleri tanımayan rejimlerin güç kaynağıdır.

Kısacası, sivil toplum ve barış, dostluk ve barış, demokrasi ve barış, hoşgörü ve barış, bir madalyonun iki yüzü gibidir.

OLUMSUZ MİRAS

Son olarak gençleri barış ülküsüyle donatırken geçmişin aykırı mirasından arındırmak gerektiği de unutulmamalıdır. Başka bir deyişle, savaş insan yaşamından çıkarabilmek için tarihin

olumsuz kalıntıları ve koşullandırıcı etkilerinin giderilmesine gerek vardır.

İnsanlığın binlerce yıllık mirasından günümüze aktarılan mesajların olumsuz yükünün ağır bastığı söylenebilir. Genel tarih yorumu, insanlık tarihinin bir savaş ve çatışmalar tarihi olduğu ve güçsüzlerin ya bağımsızlığına yada varlığına son verilerek tarihin yazgısının güçlülerce belirlendiği görüşüne dayandırılmıştır.

Savaşı geçmişin temel güdüsü ve sürükleyici gücü sayan bu yaklaşım, tarihi, savaşlar, istilalar ve fetihler kronolojisi olarak yorumlamıştır. Geçmişin odağına savaşı yerleştiren bu yoruma göre, tarihin parlak sayfalarını yazan bu yıkım olaylarıdır. Tarihsel onur ve saygınlığı savaşlar ve egemenliklerde arayan böyle bir anlayış, çağımıza tarihten koşullandırıcı ve saptırıcı mesajlar ileterek günümüz insanının benzer motifler benimsemesinde önemli bir rol oynamıştır.

Bu nedenle, yine barışçı bir dünya kurabilmenin yolu, barış ülküsünün ideolojik ve kültürel güvencesi olmak üzere yeni kuşakları tarihin bu olumsuz yükünden esirgemek ve tarihsel övüncün ancak kültür ve uygarlığa olan katkılarda aranması gerektiği bilinciyle donatabilmektir. Bu gerekim, özellikle savaş ideolojisine dayalı bir tarihi miras alan toplumlar için sözkonusudur. Fetih ideolojisini benimsemiş askeri bir örgütlenme gösteren Osmanlı toplumunun olumsuz kalıntılarından arınamamış olan Türk toplumu da bunlardan biridir. Geçmişin övüncünü kazanılan savaşların sayısı ve fethedilen ülkelerin genişliğinde bulan bu yanıltıcı tarih bilinci, ülkemizin insanlık toplumunun barışçı bir üyesi olma yolundaki çabalarına önemli bir engel oluşturmaktadır.

Kısacası insanlık tarihinin yeniden yazılarak olumsuz öğelerinden ayıklandığı bir yoruma kavuşturulması da barışın bir önkoşuludur.

ÇAĞDAŞ GELİŞMELER

Çağımızda çeşitli toplumlar ve kültürler ortak amaç ve ülküleriyle, ortak çıkar ve beklentileriyle bir dünya ailesinin üyeleri olma yolundadır. İnsan uygarlığı dünya denilen gezegen üzerinde tüm toplumların benzer duygu ve düşünceleri taşıdığı ve aynı yazgıyı paylaştığı bir geleceğe doğru hızla yol almaktadır.

Çeşitli bölgelerde kendiliğinden gelişen çıkar ve kültür birliğiyle ekonomik ve siyasal birliğin ülke sınırlarını aşarak uluslararası bir nitelik kazandığı açıktır.

Bu gelişmeler sonucu özellikle 20. yüzyılın ikinci yarısında, dünya ülkeleri evrensel örgütler oluşturarak uluslararası ilişkileri ve toplumların iç düzenini temel ilke ve normlara bağlayan belgeler benimsemiştir. Uluslararası kuruluşlar eliyle ve benimsenen belgeler yoluyla insanlığın üstün amaçları dünyaya duyurulurken, bu amaçların gözetilmesi ve gerçekleşmesi için etkin denetim önlemleri geliştirilmeye başlamıştır.

Yine bu gelişmelerden ötürü insanlık ailesini oluşturan dünya ülkelerinden herhangi birindeki doğal yıkımlar, açlıklar, baskı rejimleri, haksızlıklar, adaletsizlikler ve insan saygınlığı ve değeriyle bağdaşmaz davranışlar tüm insanlığın vicdanını rahatsız ettiği gibi, dünya barışını tehdit eden gelişmeler kaygıyla izlenmekte ve karşı önlemler alınması yolunda ortak eylemlere konu olabilmektedir. Bu amaçla, silahlanmanın, özellikle nükleer silahlanmanın sınırlandırılması gereği ortak bir sorumluluk olarak belirirken, kalıcı bir barışın koşullarını yaratmak tüm insanlığın ortak çabalarının temel hedefini oluşturmaktadır.

Çatışma ve kamplaşmalardan arınmış böyle bir dünyada çeşitli toplumların özgün kişiliklerini ve benliklerini yitirmeleri söz konusu değildir. Uluslar kendi tarihleri, kültürleri, dilleri ve tüm özgünlükleriyle insanlık toplumuna renkli ve dinamik bir çeşitlilik kazandıracak öğelerdir. Ortak ilke ve ülkeleriyle aynı uygarlığı paylaşan insanlık toplumunun bütünü içinde yaşayacak olan bu zengin çeşitlilik, kültürel etkileşimle tarihsel gelişmenin güdüsünü oluşturacak bir güçtür.

Özetlemek gerekirse, barış amaçlı uluslararası örgütler ve kuruluşların varlığı ve belgelerin ilanı tek başına barışın güvencesi değildir. Kalıcı ve güvenceli bir barışın ancak gelişme olanaklarının adil biçimde dağıtıldığı, bağınaz ve ayrımcı eğilimlerin giderilerek hoşgörü ve karşılıklı anlayışın, kardeşlik ve dayanışma bilincinin egemenlik kazandığı ve tarihte ve günümüzde barışçı ve insancı davranışlara değer tanıyarak saldırgan, ben - merkezci ve buyurgan kişilikler yetiştirmeyen bir kültürün yaygınca benimsendiği bir dünyada gerçekleşebileceği söylenebilir.

BM VE BARIŞ

İşte BM, böyle bir dünyayı amaçlayan etkinlikleriyle bu yolda önemli adımlar sayılabilecek olan kararlar almış ve belgeler benimsemiştir:

BM'in uluslararası barış ve güvenliğin sağlanması yolundaki çabaları kuruluşuyla birlikte başlamıştır.

Birleşmiş Milletler Antlaşması, BM halklarının barış içinde birlikte yaşamak ve uluslararası barış ve güvenliği korumak amacıyla güçlerini birleştirme konusunda kararlı olduklarını açıkça ilan etmiştir. Antlaşmada uluslararası barışın korunması ve anlaşmazlıkların arabuluculuk, uzlaştırma, hakeme başvurma, askeri gözlemler ve barış gücü görevlendirme gibi yöntemlerle çözüme bağlanması için temel sorumluluk Güvenlik Konseyi'ne verilmiştir.

Ancak barışın geliştirilmesi için ilke ve normlar koyan organ, BM Genel Kuruludur. Antlaşmanın 11. maddesine göre «Genel Kurul, silahsızlanma ve silahlanmanın kurallanmasına ilişkin ilkeler dahil, uluslararası barış ve güvenliğin korunması için genel işbirliği ilkelerini ele alabilir ve üyelere yada Güvenlik Konseyine yada her ikisine bu tür ilkelere ilişkin tavsiyelerde bulunabilir.»

Bu sorumluluğunu yerine getirirken Genel Kurul, ilk toplantılarından başlayarak, sık sık barışın korunmasına ilişkin ilkeler koymuş yada bu ilkeleri pekiştirmiştir. Genel Kurul'un barış, anlaşmazlıkların barışçı yollardan çözümü ve barışı güçlendirmek için uluslararası işbirliği konularında yıllar içinde benimsediği ana kararlar ve bildireler şunlardır :

— 1949'da, BM Antlaşmasında öne sürülen ve kalıcı bir barışı amaçlayan temel ilkelerin gözardı edilmesinin «uluslararası gerginliğin süregelmesinin başlıca sorumlusu olduğunu» bildiren «**Barışın Temelleri**» kararı,

— 1957'de, aralarındaki ayrımlara bakılmaksızın Devletler arasında dostça işbirliği ve barışçı ilişkiler geliştirme gereğini vurgulayan «**Devletler Arasında Barışçı ve Dostça İlişkiler**» kararı;

— 1965'de BM Antlaşmasının ilkelerine aykırı olan ve evrensel barış için tehdit oluşturan her türlü müdahaleyi kınayan «**Devletlerin İçişlerine Müdahalenin Kabul Edilemezliği ve Bağımsızlık ve Egemenliklerinin Korunması Bildirgesi**»,

— Yine 1965'de, gençlerin barış ruhuyla yetiştirilmesi ve aile gözetimi dahil tüm eğitim kurumlarının gençler arasında barış ideallerini beslemesi gerektiğini vurgulayan **«Gençler Arasında Barış İdealleri, Halklar Arasında Karşılıklı Saygı ve Anlayış Geliştirme Bildirgesi»**,

— 1970'de, Üye Devletlere anlaşmazlıkların barışçı yoldan çözümü için BM Antlaşmasında öngörülen yol ve yöntemleri tam anlamıyla kullanmaları ve daha etkin barış koruyucu işlemleri benimsemeleri çağrısında bulunan **«Uluslararası Güvenliği Güçlendirme Bildirgesi»**,

— Yine 1970'de, Devletlerin herhangi bir başka devlete karşı güç tehdidinde bulunmak yada güç kullanmaktan kaçınmaları ve uluslararası anlaşmazlıklarını barışçı yollardan çözümlemeleri ilkelere de kapsamak üzere yedi ilkeyi öne süren **«Birleşmiş Milletler Antlaşması Uyarınca Devletler Arasında Dostça İlişkiler ve İşbirliğine İlişkin Uluslararası İlkeler Bildirgesi»**,

— 1974'de, Devletlere her türlü saldırı eyleminden kaçınma çağrısında bulunan ve Güvenlik Konseyi'nin bir saldırma eyleminin bulunup bulunmadığını belirlerken kullanması amacıyla geliştirilen **«Saldırı Tanımı»**,

— 1977'de, Üye Devletlerin, uluslararası gerginliğin neden ve sonuçlarını ortadan kaldırmaya ve uluslararası barışı korumada BM'nin rolünü güçlendirmeye çaba gösterme yolundaki kararlılıklarını dile getirdikleri **«Uluslararası Yumuşamanın Derinleştirilmesi ve Sağlamlaştırılması Bildirgesi»**,

— 1978'de, Genel Kurul'un Devletleri, adil ve kalıcı bir barışı kurmak, korumak ve güçlendirmek gereğinin tanınması için çaba göstermeye çağırarak ve politikalarını tüm toplumların ve özellikle genç kuşakların barış yaşamı için hazırlanması amacıyla bağdaştırmalarını isteyen **«Toplumları Barış Yaşamına Hazırlama Bildirgesi»**,

— 1981'de, Genel Kurul'un uluslararası barış ve güvenliğin kurulması, korunması ve güçlendirilmesinin Devletlerin özgürlüğü, eşitliği, kendi yazgısını belirlemeleri, bağımsızlığı ve egemenliğine saygı temeline dayandığını bir kez daha belirttiği **«Devletlerin İçişlerine Karışma ve Müdahalenin Kabuledilemezliği Bildirgesi»**,

— Yine 1981'de, BM'in en önde gelen görevinin bugünkü ve gelecek kuşakları savaş felaketinden korumak olduğunu yeniden belirten ve dünyayı bir nükleer felakete sürükleyecek eylemlerin insanın moral ölçüleri ve BM Antlaşmasının üstün idealleriyle bağdaşmadığını ilan eden «**Nükleer Felaketin Önlenmesi Bildirgesi**»,

— 1982'de, tüm Devletlerin uluslararası anlaşmazlıklarını barışçı yollardan çözümlenmeleri ilkesini yineleyen ve anlaşmazlıkların barışçı çözümü ve uluslararası barış ve güvenliğin korunması yolundaki BM etkinliklerini geliştirmenin önemini vurgulayan «**Uluslararası Anlaşmazlıkların Barışçı Çözümü Manilla Bildirgesi**»dir.

Son olarak 12 Kasım 1984 tarihinde BM Genel Kurulu, 39/11 sayılı karar olarak, 34 çekimser oya karşılık 92 lehte oyla yeni bir Bildirge'yi benimsemiştir. Aynı kararla Genel Kurul, bu Bildirgenin Genel Sekreterce Devletlere, hükümetlerarası ve hükümet dışı örgütlere ve ilgili ötekî kuruluşlara en geniş biçimde duyurulmasının sağlanmasını istemiştir. Henüz kalıcı bir barışa hazır olmayan dünyamızda, BM'in barış yolunda süregelen etkinliklerinin son önemli halkasını oluşturan bu Bildirge, «**Halkların Barış Hakkı Bildirgesi**»dir:

Halkların Barış Hakkı Bildirgesi

Genel Kurul,

Birleşmiş Milletlerin başlıca amacının uluslararası barış ve güvenliğin korunması olduğunu yeniden saptayarak,

Birleşmiş Milletler Antlaşmasında öne sürülen uluslararası hukukun temel ilkelerini gözönünde bulundurarak,

Tüm halkların savaşı insan yaşamından çıkarma ve herşeyden önce dünya çapında nükleer bir felaketin önüne geçme yolundaki istem ve beklentisini dile getirerek,

Ülkelerin maddi refahı, kalkınması ve ilerlemesi için ve Birleşmiş Milletlerce ilan edilen insan hakları ve temel özgürlüklerin tam gerçekleşmesi için savaşı bir yaşamın uluslararası ana gereği olduğuna inanarak,

Nükleer bir çağda insan uygarlığının korunması ve insanlığın geleceği için yeryüzünde kalıcı bir barışın kurulmasının temel koşul olduğunun bilincinde olarak,

Halkların barış içinde yaşamlarını sürdürmenin her Devletin kutsal görevi olduğunu vurgulayarak,

1. Dünya halklarının kutsal barış hakları bulunduğunu açıkca ilan eder.

2. Halkların barış haklarını korumanın ve bunun gerçekleşmesini özendirmenin her Devletin temel yükümlülüğü olduğunu açıkca duyurur.

3. Halkların barış haklarını kullanmalarını güvenceye almak için Devlet politikalarının; savaş tehdidinin, özellikle nükleer savaş tehdidinin ortadan kaldırılması, uluslararası ilişkilerde güç kullanmaktan kaçınılması ve uluslararası anlaşmazlıkların Birleşmiş Milletler Antlaşmasına dayanarak barışçı yollarla çözümlenmesi yolunda yönlendirilmesi gerektiğini önemle belirtir.

4. Tüm Devletlere ve uluslararası örgütlere, ulusal ve uluslararası düzeyde uygun önlemler alarak halkların barış hakkının gerçekleşmesine katkıda bulunmak üzere ellerinden geleni yapmaları çağrısında bulunur.